

„Login“ 2012. Progreso konferencija. Apžvalga

Aida Savicka

Šiomet jau šeštąjį kartą vykusios ir didžiausia Baltijos šalyse tapusios technologijų konferencijos „Login“ organizatoriai galėjo pasigirti gausiu išskirtinių užsienio pranešėjų būriu, kuriame bene garsiausios buvo laisvosios enciklopedijos „Wikipedia“ įkūrėjo Jimmio Waleso ar globalų mastą įgavusios internetinės telefonijos „Skype“ inžinerinio centro vadovo Tiito Paananeno pavardės. Nors šįkart konferencija turėjo paantraštę „Progreso konferencija“, pabrėžiant siekį aprėpti platesnį diskusijų lauką ir kalbėti ne vien apie interneto galimybes ir įvairius jų išnaudojimo būdus, labiau atitrūkti nuo šios problematikos kalbėjusiems pranešėjams nepavyko, nes dvi dienas gausiai klausytojų lankytose konferencijos salėse dominavo virtualių socialinių tinklų, interneto reklamos, elektroninės prekybos tematika, o adresatas neretai buvo gana siauras verslo segmentas, besidomintis, pavyzdžiui, kiek yra vertas (siaurąja ekonomine prasme) socialinių tinklų vartotojas kaip reklaminės žinutės gavėjas ir retransliuotojas arba kokią pridėtinę vertę verslui kuria technologinės inovacijos.

Minėtieji garsiausi ir bene didžiausio lankytojų susidomėjimo sulaukę pranešėjai – Jimmy Wales ir Tiit Paananen – dalinosi visų pirma savo verslo sėkmės istorijomis. Jose ypač įdomu tai, su koku greičiu ir efektyvumu vienoje kultūro-

je sukurtas produktas ar technologinis įrankis mūsų vis globalėjančiame naujų technologijų pasaulyje gali būti perkeltas į kitas kultūras. Pavyzdžiui, laisvoji enciklopedija „Wikipedia“ gimė angliškoje versijoje pačioje 2001 m. pradžioje; iki tų pačių metų pabaigos ji turėjo jau aštuoniolikos kalbų versijas, o 2012 m. viduryje – daugiau nei 270. Svarbu pažymėti, jog laisvosios enciklopedijos turinys kiekvienoje kalbinėje versijoje yra gana unikalus ir nepriklausomas nuo kitų, nes iš vienu kalbų į kitas išversti straipsniai sudaro tik nedidelę „Wikipedia“ turinio dalį, o redagavimo galimybės yra atviros kiekvienam interneto prieigą turinčiam raštingam vartotojui. Todėl skirtingose kalbose „Wikipedia“ turinys yra skirtingas, o kalbant apie politiškai bei kultūriškai jautrias temas, jų interpretacija įvairiose kalbose gali būti iš esmės skirtinga. Ne mažiau įdomus yra ir internetinės telefonijos tinklo „Skype“ pavyzdys, akivaizdžiai įrodantis, kad net tokioje mažoje kaip Estijos rinkoje sukurtas unikalus produktas per gana trumpą laiką gali įgyti globalią paklausą ir tapti pasauliniu mastu žinomu prekės ženklu: 2003 m. įkurta bendrovė per pirmuosius aštuoniolika gyvavimo mėnesių surinko net 37 mln. abonentų, o pirmuosius porą metų „Skype“ buvo greičiausiai augantis pasaulinis internetinis projektas.

Konferencijos dalyviams, besidominantiems platesne technologinio progreso kultūrinės įtakos problematika, bendroje pranešimų gausoje ypač aktualios galėjo pasirodyti dvi diskusijos. Technologinių inovacijų įtaką kultūros raidai įdomiai pristatė Monika Katkutė, susižavėjusi bendradarbiavimu pagrįsto vartojimo (*collaborative consumption*) idėjomis. Jos teigimu, individualizmo era išsisemia – jau stebimi perėjimo nuo „Aš“ prie „Mes“ kultūros ženklai, žmonėms vis labiau įsisąmoninant neatsakingo vartojimo padarinius. Taip sklinda pakeivių kooperavimosi, laikino būsto apsikeitimo, sistemingo naudotų daiktų perdavimo kitiems, bendruomeninės daržininkystės ir kitos vartotojiškos idėjos. Technologinės naujovės sudaro individams galimybes lengviau telktis į bendradarbiavimo ir savipagalbos grupes bei efektyviai spręsti viešojo transporto, sveikatos priežiūros, atliekų perdurbimo ir kitas šiuolaikinės visuomenės problemas.

Bendrame konferencijos kontekste ypač išsiskyrė ir Sienos (Italija) universiteto Komunikacijos mokslų fakulteto tyrinėtojos Patrizios Marti pranešimas „Interakcijos grožis“ (*The Beauty of Interaction*), atitrūkęs nuo konferencijoje vienvaldiškai dominavusios virtualaus pasaulio problematikos ir suteikęs dis-

kusijai platesnį mastą. Pasiremddama pavyzdžiais iš savo praktikos, autorė akcentavo būtinybę išsaugoti žmogiškosios interakcijos autentiškumą kuriant naujas technologijas. Jos teigimu, technologijos turi atitikti tuos pačius socialiai priimtinos interakcijos standartus, kaip ir fizinis tarpasmeninis bendravimas. Savo teiginį ji taikliai iliustravo visiems puikiai žinomam gėrimų automato pavyzdžiu, kuris skardinę bei gražą numeta beveik pirkėjui po kojomis, o industrinio dizaino studentų darbais įrodė, kad ir šią elementarią funkciją atliekantis automatas galėtų būti patrauklus, interaktyvus bei keliantis pozityvias vartotojo emocijas. Nepaprastu nuoširdumu auditorijos simpatijas užkariavusios pranešėjos teigimu, kuriant naujas technologijas dažnai neleistinai pamirštami tokie subtilūs niuansai kaip estetika, etika bei gėris.

Konferencijos dalyvių ir žiniasklaidos susidomėjimas šiuo pranešimu tik įrodo, kad „Login“ organizatorių sprendimas išplėsti konferencijos problematiką nuo interneto tendencijų iki universalesnių progreso reiškinų aptarimo buvo teisingas, nors įgyvendintas tik maža dalimi. Todėl žvelgiant į ateitį norėtusi palinkėti, kad konferencijos temos vis labiau peržengtų technologijų rėmus ir apžvelgtų platesnius kultūros horizontus.